

Mặc Cảm Tội Lỗi Vì Quá Khứ Thực Dân

hay Sức Nặng Lá Phiếu:

Pháp và Thế Giới Trước Sự Bành Trướng Hồi Giáo

Nguyễn Thị Cỏ May

Nhiều người còn nhớ năm rồi dân chúng hồi giáo nổi lên biểu tình ở khắp nơi phản đối cuốn phim “Sự vô tội của những người hồi giáo” (L'innocence des musulmans) vì nội dung cuốn phim xúc phạm tới vị Giáo chủ Mohamed của họ. Phim chỉ là một đoạn ngắn 13 phút phổ biến trên mạng youtube. Giới truyền thông nghĩ cuốn phim thật sự chưa chắc có mà đó chỉ là một cách “đánh động dư luận” để thăm dò phản ứng mà thôi. Nhưng hậu quả vô cùng thảm hại. Tòa Đại sứ và Lãnh sự Mỹ ở Ai-cập và Libye bị khủng bố hồi giáo đặt chất nổ gây thương vong cho hơn sự Mỹ. Tiếp theo đó, tuần báo châm biếm Charlie Hebdo xuất bản ở Paris đưa ra những hí họa mà dân hồi giáo cho là xúc phạm tới vị giáo chủ của họ (Không biết người hồi giáo có thấy mặt giáo chủ Mahomed không mà cả quyết hí họa giống giáo chủ?). Nước Pháp cũng bị đặt trong tình trạng báo động trước hiểm họa khủng bố trả thù. Ngày nay, Pháp đang bị hồi giáo hăm dọa do Pháp gởi quân đội can thiệp ở Mali.

Nhiều thành phố ở Pháp mang bộ mặt khá rõ nét của một thành phố theo văn minh á rập hồi giáo. Chánh quyền không dám xác định chủ quyền quốc gia. Báo chí thay đổi ngôn ngữ khi đề cập tới dân hồi giáo để tránh đụng chạm trực tiếp. Dân chúng Pháp bắt đầu lo ngại sự bành trướng của hồi giáo trên đất pháp mà chưa thấy có biện pháp nào ngăn chặn.

Người Pháp nhìn hồi giáo

Theo kết quả điều tra dư luận dưới chủ đề “Nước Pháp 2013: những rạn nứt” do hãng Ipsos thực hiện vừa được hãng tin AFP của Pháp phổ biến (24/01/2013) thì cứ 4 người Pháp là có 3 người không chấp nhận hồi giáo. Những người Pháp không chấp nhận hồi giáo cho rằng hồi giáo không thể thuận thảo với những giá trị cộng hòa vốn là những giá trị mà dân pháp đã đổ máu làm cuộc cách mạng để đạt được. Điều lạ là ngày nay, dân pháp bắt đầu nhận thấy hồi giáo không thể hội nhập vào xã hội nơi họ sanh sống tuy qua nhiều thế hệ đi nữa. Nhưng không biết dân pháp đã thấy hồi giáo sẽ là một hiểm họa chung cho nước Pháp và Âu châu chưa?

Trong cuộc thăm dò, có 74% những người được hỏi trả lời hồi giáo là một tôn giáo thiếu “biết tha thứ”, không thể thuận thảo với xã hội pháp được. Chính xác hơn là có 8 người Pháp trên 10, vẫn theo kết quả thăm dò của hãng Ipsos, cho rằng người hồi giáo muốn tìm cách áp đặt cách sinh hoạt của họ lên xã hội để những người khác phải chấp nhận những giá trị văn hóa hồi giáo của họ và sống theo mẫu mực của họ. Sau cùng, có phân nửa số người được hỏi nghĩ rằng người hồi giáo cực đoan là “đa số” trong cộng đồng hồi giáo ở Pháp. Một số khác thì cho rằng người hồi giáo cực đoan chỉ là thiểu số thôi. Nhưng tiếng “cực đoan” mà họ trả lời mang ý nghĩa gì thì họ khó xác định. “Cực đoan” là chủ trương đi khủng bố vì những người ngoại đạo là kẻ “phạm phạm” mà phạm phạm là kẻ thù cần phải tiêu diệt? Hay cực đoan là chối bỏ những giá trị khác vì chỉ cho giá trị hồi giáo của mình là ưu việt?

Khi được hỏi về tính “biết tha thứ” của các tôn giáo ở Pháp, có 24% trả lời Công giáo là tôn giáo hoàn toàn “biết tha thứ”, 13% cho rằng Do thái giáo là “biết tha thứ”, chỉ có 3% nhìn nhận hồi giáo là một tôn giáo “biết tha thứ”. Khi hỏi về sự thuận thảo của các tôn giáo với những giá trị của xã hội pháp, 89% người được hỏi trả lời ngay là công giáo, 75% chọn Do thái giáo và 26% cho là hồi giáo.

Từ ngữ mới

Ở Việt nam, khi nói tới giặc cướp trung quốc, nhà cầm quyền cộng sản hà nội dùng từ ngữ xã hội chủ nghĩa “kẻ lạ”. Ngày nay ở Pháp, báo chí pháp và cảnh sát (Chánh quyền) khi phải đề cập tới dân hồi giáo ở Pháp phạm tội hình sự, cũng dùng những tiếng mới để tránh đụng chạm. Mà đụng chạm bị cho là phân biệt đối xử, kỳ thị chủng tộc. Tuy ở Pháp, luật bên vực sắc tộc thiểu số không được áp dụng chắc chắn như ở Huê kỳ. Hồi cuối năm rồi, ở Lyon, một thanh niên người Đức tham dự buổi văn nghệ. Lúc nghỉ giải lao, một nhóm thanh niên á-rập tới hỏi “Mày có phải là người Đức không? - Phải”. Thế là nhóm thanh niên á-rập nhào tới đánh thanh niên người Đức bị thương nặng, đưa vào nhà thương cứu cấp. Nạn hơn tất thờ sau đó. Vụ vô có đánh

người xảy ra trước sự chứng kiến của đám đông dân chúng và cả cảnh sát nhưng không có ai can thiệp. Cảnh sát pháp khi thông tin vụ việc dùng từ ngữ rất “ẩn tượng” để chỉ nhóm thanh niên á-rập, đó là những “thanh niên địa-trung-hải” (les jeunes méditerranéens).

Hiện tượng những từ ngữ mới xuất hiện có phải là một sự chuyển mình của ngôn ngữ trên đà biến dạng không? Nhưng hiện tượng này nay trở thành khá phổ biến trên báo chí pháp. Cỏ May góp nhặt vài từ ngữ vừa được biến đổi theo xu thế “tránh đụng chạm” để mô tả một hiện tượng xã hội mới của nước Pháp ngày nay. Lễ “Các Thánh” (Toussaint) vào đầu tháng 11 nay trở thành “nghỉ mùa Thu” (congé d'Automne), nghỉ lễ Noel trở thành “nghỉ mùa Đông” (Congé d' Hiver), nghỉ lễ Phục sinh (Pâques) trở thành nghỉ “mùa Xuân”(congé de Printemp). Sự thay đổi này được giải thích công khai là nhằm “tránh đụng chạm tới vài cộng đồng...”.

Vấn đề nghiêm trọng hơn: tự do thờ cúng dần dần sẽ được nhường lại cho những tôn giáo khác mà hồi giáo là ưu tiên vì đó là một tôn giáo lớn và hung hãn nhứt hiện nay tại Pháp. Gần ngày lễ Noel, ở hành lang trường học có chưng cây thông mừng ngày Noel. Học sinh á-rập hồi giáo phản đối Ban Giám đốc chưng cây thông là biểu hiện công giáo mà nhà trường là thế tục. Thế là Ban Giám đốc lật đật đem cây thông cất vào nhà kho. Trong lúc đó, lễ ramadan, người hồi giáo cử hành rằm rộ. Nhiều học sinh, công nhân hồi giáo được cho phép nghỉ vì nhện đói nên không đủ sức làm việc. Tới giờ cầu nguyện, dân hồi giáo tràn ra mặt đường quì mọp đọc kinh và cảnh sát phải chặn lưu thông suốt thời gian họ hành lễ. Làm việc trong xưởng, làm dây chuyền, tới giờ đọc kinh, công nhân hồi giáo ngưng và cả hệ thống dây chuyền cũng ngưng theo chờ.

Sự thay đổi cách nói đôi khi cũng có cái hay của nó tuy ý nghĩa của nó không được hoàn toàn chính xác. Như nói một người “không nghe” thì dùng tiếng “không nghe rõ”, “lãng tai”, để tránh tiếng “điếc”. Chỉ một người dọn quét, người ta nói “nhơn viên kỹ thuật mặt bằng”,... Phải chăng thay đổi cách nói này muốn tránh làm tổn thương nhơn phẩm con người? Và, đối với vấn đề xã hội, chánh quyền và báo chí pháp không dùng những từ ngữ cũ khi nói tới những người di dân lậu vào nước Pháp, mà phải nói cho có văn hóa như nhứt báo Le Figaro viết đó là những “dự tuyển di dân”.

Ở Pháp có khá đông “dân sống rải đây mai đó”, không bao giờ có nhà cửa cố định nhưng có một số sống hợp pháp đối với chánh quyền. Cách sống này do văn hóa bộ lạc. Họ không mua nhà không phải không có tiền vì xe cộ, caravane, mobil-home của họ trị giá hơn cả cái nhà đủ cho gia đình họ ở. Đó là bộ lạc gitan, rom ở Roumanie. Trước kia, báo chí gọi họ là “Gitans, Rôdeurs” nay phải nói lại đó là “Những người du hành”.

Còn những người nhập cư lậu nay không được gọi đó là những “người ở lậu”, “di dân bất hợp pháp”, “không giấy tờ” mà phải gọi cho đúng đó là những người “thiếu giấy tờ”. Còn khu phố có đông di dân phải gọi là “khu phố nhơn dân” hay “khu phố bình dân”. Cũng tránh nói “tội phạm”, “hành hung”, “bạo lực” mà nên thay thế bằng “hành động vi phạm”, “thiếu lịch sự”, “dại dột” hay “sai trái” hay “thiếu tư cách”.

Những cuộc bạo loạn ở khu phố do thanh niên gốc di dân á-rập và phi châu phát động hay những vụ “băng đảng đánh nhau”, tất cả báo chí gọi đó là “những đụng chạm bất ngờ”. Báo chí không nói đó là “trẻ con của di dân” nữa mà nói đó là “trẻ con của gia đình có nền giáo dục xa xôi”. Bất trộm cắp không được nói mà phải nói “tranh đấu chống tội phạm chiếm đoạt của cải”.

Ở các thành phố lớn, thường có nhiều nhóm thanh niên dùng sơn vẽ lên tường, những chỗ dễ thấy vì đập ngay vào mắt người qua đường. Xưa nay, cảnh sát rất ghét và nhiều người khó chịu vì sự dơ bẩn chán chường trước mắt. Vẽ bậy trên xe Bus, Métro, tường trong Paris, mỗi năm Thành phố Paris phải tốn 3 triệu euros để bôi, xóa làm cho Thành phố sạch sẽ trở lại. Người ta gọi những thanh niên này, phần đông là đen, đó là những “thằng du thủ du thực vẽ bậy”, thì nay phải gọi lại cho lịch sự, đó là “những thợ vẽ tô màu sắc cho thành phố”. Một tên du đảng có thành tích trở thành, theo ngôn ngữ mới, một “cá nhơn được pháp luật biết tới không mấy hay”. Giáo đường hồi giáo sửa lại thành “trung tâm văn hóa và tôn giáo”. Và sau cùng, gọi một người Pháp yêu nước Pháp, yêu văn hóa Pháp, gìn giữ những giá trị truyền thống dân tộc là gì cho chính xác? Phải gọi đó là một tên “kỳ thị chủng tộc” cho vừa lòng người hồi giáo !

Sự sửa đổi từ ngữ này, tuy không chánh thức nhưng thực tế vì đang phổ biến trên hầu hết các báo Pháp và cả Trung tâm Quốc gia nghiên cứu khoa học (CNRS) nhằm tránh làm phật lòng dân hồi giáo sanh sống tại Pháp hoặc đã trở thành công dân Pháp. Nhưng trong lúc đó, dân hồi giáo lại công khai một cách khiêu khích

muốn áp đặt văn hóa hồi giáo lên toàn xã hội pháp. Họ còn muốn biến nước Pháp trở thành nước hồi giáo. Báo chí và chánh quyền Pháp chủ trương hòa hoãn nhằm tránh làm cho người hồi giáo khó chịu vì sự nhả nhận của nước chủ nhà hay vì sức nặng của lá phiếu cử tri hồi giáo? Nên nhớ báo chí pháp hết 80% khuynh tả.

Hồi giáo đang lên

Một điều tra phân tích diễn tiến hồi giáo ở Pháp do hãng Ifop thực hiện cho thấy người hồi giáo ngày nay hành đạo chuyên cần hơn 20 năm về trước, nhất là lớp trẻ. Địa vị và hình ảnh của ông Tổng thống Pháp rất lu mờ trong cộng đồng hồi giáo, mặc dầu có đông đảo là công dân Pháp và họ có một Hội đồng pháp về giáo sự hồi giáo với một quan niệm rất cởi mở về tính thế tục. Nhựt báo công giáo La Croix (Cây Thánh giá) chứng minh là hồi giáo phát triển mạnh từ năm 1989 ở Pháp, và nhất là trong giới trẻ. Ngày nay giới trẻ lại đi lễ ở nhà thờ hồi giáo ngày càng đông. Nhựt báo La Croix đặt vấn đề: Biểu hiện tượng này thế nào đây? Giải thích xu hướng này thế nào?

Theo bản phân tích trên, có hai hiện tượng cho thấy đà phát triển của hồi giáo: sự cần mẫn đi nhà thờ ngày thứ sáu hằng tuần với số tín đồ gia tăng từ 20 năm nay, mặt khác, sự thực hành lễ ramadan (nhịn đói hay mùa chay). Lễ này qui tụ số người tham dự tới 71% dân trong cộng đồng hồi giáo. Thực hành ramadan là một cách xác định tính hồi giáo dòng. Nó phát triển mạnh từ 15 năm nay. Trước đây hồi giáo ở Pháp phát triển mạnh, có người giải thích đó là một hình thức phản ứng để xác định bản sắc hồi giáo của mình đối với khuôn mẫu xã hội mà họ phải theo và một cách bộc lộ sự bất mãn đối với mô hình hội nhập của chánh phủ đề nghị. Hoặc đó còn là một hình thức để tự xác nhận hồi giáo là một thực thể khác biệt.

Bản nghiên cứu kia đồng thời cũng chỉ ra rõ trong lúc đi đạo hồi giáo gia tăng thì đi đạo công giáo lại giảm xuống. Dân pháp ngày nay đang đối diện với một tôn giáo ưu thế - Pháp được Giáo hội Vatican ban thường danh dự là Trưởng Nữ của Giáo hội - đang trên đà đi xuống và một tôn giáo thiểu số lại đang phát triển. Người pháp trước thực tế này không thể không nghĩ và không hình dung phong trào hồi giáo phát triển mạnh một ngày kia sẽ không làm suy yếu Công giáo tại Pháp. Tuy hiện tượng hồi giáo chưa phải thật sự chiếm toàn xã hội pháp vì nó chỉ giới hạn trong phạm vi dân Bắc phi và Phi châu-nam sahara. Dân pháp công giáo cải đạo theo hồi giáo có nhưng chưa phải là một phong trào rầm rộ.

Về mặt chánh trị, dân hồi giáo có xu hướng thiên tả nên Ông Sarkozy trước đây có tạo những điều kiện thuận lợi cho sanh hoạt hồi giáo nhưng rồi ông cũng không nhận được bao nhiêu phiếu của thành phần cử tri này. Cả những người hồi giáo đã rời khỏi phe tả cũng không ủng hộ phe hữu nữa. Trái lại, cử tri hồi giáo 100% đã dồn phiếu cho Ông Hollande trong kỳ bầu cử hồi tháng 5 năm rồi.

Nguyễn thị Cỏ May